KURJER

FILATELISTYCZNY

ORGAN

POLSKIEGO KLUBU FILATELISTÓW we Lwowie. — POLSKIEGO ZWIĄZKU AKADEMIKÓW FILATELISTÓW

ADMINISTRACJA i REDAKCJA
LWÓW, ul. Kurkowa L. 5/Ip.
P. K. O. WARSZAWA Nr. 152.836.

Wychodzi każdego miesiąca.

Cena egzemplarza 30 gr.

Prenumerata roczna: w kraju: 2 zł. za granicą; 2·40 zł.
Ceny ogłoszeń: 1/1 str. 20 zł. 1/2 str. 11 zł. 1/3 str. 8 zł. 1/4 str. 6 zł. 1/8 str. 3·50 zł. 1/16 str. 2·00 zł.

Wydawca: JERZY ZADUROWICZ.

ROK II. LWÓW, 20 września 1925. Nr. 8-9 (20-21)

MIESIĄC PROPAGANDOWY

20. IX. 1925. — 20. X. 1925.

Każdy z czytelników który pozyska w tym czasie:

1) 10 nowych prenum. otrzyma bezpłatną roczną prenumeratę „KF."
2) 5 nowych prenum. otrzyma 50% zniżkę przy prenumeracie „KF."

100 SERJI GDAŃSKICH

(1 Miljon, 2, 3 i 5 miljonów prowizorycznych).

otrzyma ten czytelnik, który zwerbuje największą ilość prenum.

Zarazem zawiadamiamy iż z dniem 1. stycznia 1926.

Kurjer Filatelistyczny wychodzić będzie jako miesięcznik

ILUSTROWANY

przy niezmienionej prenumeracie.

Dlaczego II. polska wystawa zn. poczt. odbędzie się w r. 1926.

Ze zdziwieniem zapewne przyjmą czytelnicy wiadomość o przesunięciu terminu odbycia się II. pol. wystawy znaczków pocztowych na rok 1926. Stało się to jednak z przyczyn od komitetu niezależnych, a które poniżej w krótkości przytoczymy.

Lwowski komitet wystawowy układając szczegółowy projekt wystawy liczył się z tem, że sfery rządowe przyczynią się w pewnej mierze do urzeczywistnienia tej pięknej myśli, choćby z tego względu, że gen. dyrekcja poczt i telegrafów zamierzała wziąść czynny udział w tej wystawie. Dlatego też w czerwcu b. r. prezes naczelnego komitetu wystawowego p. Marjan Czech udał się specjalnie do Warszawy, gdzie konferował z centralnemi władzami pocztowemi co do współpracy nad urządzeniem wystawy i uzyskał w tej sprawie zupełne porozumienie z tem, że miała być ona formalnie załatwiona najpóźniej do 1 sierpnia b. r. Opierając się na zapewnieniach gen. dyrekcji poczt, komitet przystąpił do zrealizowania całego projektu, nie przypuszczając że cała rzecz ze strony władz skończy się na.... obiecankach. Tymczasem 1 sierpnia prezes p. M. Czech udał się powtórnie do Warszawy celem ostatecznego załatwienia powyższej sprawy i ze zdziwieniem dowiedział się, że z powodu wyjazdu p. referenta na urlop sprawa ta nie jest jeszcze załatwiona. Wskutek tego Komitet znalazł się w rozpaczliwem położeniu, a to z tego powodu że zarząd Targów Wschodnich miał otrzymać definitywną wiadomość co do wielkości miejsca potrzebnego dla wystawy. Komitet więc postanowił czekać na odpowiedź władz pocztowych najpóźniej do 15 sierpnia, a w razie nie otrzymania tejże przełożyć wystawę na rok następny, przyczem należy zaznaczyć że dzięki nadzwyczajnej uprzejmości Dyrekcji Targów Wschodnich udało się z trudem zarezerwować miejsca do połowy sierpnia. Jednak 15 sierpnia mimo kilkakrotnych zapytywań telefonicznych nie otrzymano żadnej odpowiedzi. Nadeszła ona jak na ironję dnia..... 8 września, z datą 5 września, donosząca, że generalna dyrekcja pocztowa nie może udzielić żadnej pomocy w urządzeniu II. pol. wystawy zn. poczt., ani też wziąć czynnego udziału w powyższej wystawie z powodu trudności technicznych (?).

Komitet podając do ogólnej wiadomości powody przesunięcia wystawy na rok następny, zaznacza że będzie dalej dążył do urzeczywistnienia tej pięknej myśli, jednak już bez współ-

Ciąg dalszy na stronie 5.

Inż. Jan Domaszewski

ZESTAWIENIE

ZNACZKÓW POLSKICH DEFINITYWNYCH 3 f. — 200 Mk.

wedle rodzaji papieru i ząbkowań, służące do oznaczenia znaczków wedle katalogu, ogłoszonego w Nr. 3 — 12 „Kurjera Filatelistycznego“ z roku 1924.

CZTERY TABLICE.

— Lwów 1925. —

Nakładem: „Kurjera Filatelistycznego.“

TABELA I. — Wartości: 3 f. — 50 f.

P A P I E R	Zwykły gładki					Zwykły żeberkowany		Cieńki przeźroczysty bez zn. w.				Cieńki przeźroczysty z linjami wodnemi					Gruby szarawy
Ząbkowanie	□	11½	10	10:11½	11½:10	□	11½	11½	10	10:11½	11½:10	11½	10	10:11½	11½:10	9	10:11½
3 fen. . . .	90	102	—	—	—	—	102A	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5 „ . . .	91	103	—	—	—	—	103A	134	134B	—	—	—	—	—	—	—	—
5 „ z błędem	91a	103a	—	—	—	—	103Aa	134a	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10 „ . . .	92	104	—	—	—	92A	104A	135	135B	135C	135D	—	—	—	—	—	—
15 „ karm.	93	105	—	—	—	93A	105A	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15 „ ceglasty	—	105a	105B	105C	105D	—	—	136	136B	136C	136D	—	—	—	—	—	—
20 „ . . .	94	106	106B	106C	?	94A	106A	137	137B	137C	?	—	—	—	—	—	—
25 „ . . .	95	:07	107B	107C	107D	95A	107A	138	138B	138C	—	140	140B	140C	140D	—	—
40 „ . . .	—	133	133A	133B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
50 „ . . .	96	108	108A	—	108D	—	108A	139	139B	139C	139D	141	141B	141C	141D	141E	180

U w a g a: □ = cięty.

Ciąg dalszy nastąpi.

pracy z władzami pocztowemi. W tym celu komitet urządzi szereg imprez celem zasilenia funduszu wystawowego. Bliższe szczegóły zostaną podane w jednym z następnych numerów „Kurjera Filatelistycznego“.

Inż. J. Domaszewski.

ZĄBKOWANIE ZNACZKÓW GROSZOWYCH.

W Numerze 15 gdańskiej „N. Briefmarken Umschau“ podaje p. Solnik z Kalisza jako nowość kursujący znaczek polski za 20 gr. ząbkowany $10\frac{1}{2}$. Równocześnie prostuje dane Michla, że zwykłe ząbkowanie wynosi $12 : 11\frac{1}{2}$ a nie jak w Michlu $12\frac{1}{2} : 11\frac{3}{4}$.

Tymczasem obaj racji nie mają. Polskie znaczki groszowe są ząbkowane w trzy zasadnicze sposoby a mianowicie $10\frac{1}{2}$, $11\frac{1}{2}$, i $12\frac{1}{2}$ oraz kombinacje tychże.

Ząbkowanie: A.) $10\frac{1}{2}$ waha się od $10\frac{1}{4}$ do $10\frac{3}{4}$
B.) $11\frac{1}{2}$ dochodzi do 12.
C.) $12\frac{1}{2}$ waha się od $12\frac{1}{4}$ do $12\frac{3}{4}$
D.) Ząbkowanie mieszane obejmuje rozmaite kombinacje poprzednich.

Dotychczas znalazłem: A : B (10 gr.); B : A (15 gr.); B : C (3, 5 i 15 gr.); C : A (15 gr.) oraz C : B (3, 5, 15, 20, 30 gr. — Michel uważa je za typowe!); ponadto bardzo rzadko $9\frac{1}{2} : 10\frac{1}{2}$ (5 gr.).

Wszystkie trzy ząbkowania zasadniczo są zupełnie zwykłe. Nie znalazłem jednak dotychczas znaczka za 40 gr. ząbkowanego $11\frac{1}{2}$, ani znaczków po 20 i 50 gr. ząbkowanych $12\frac{1}{2}$. W ząbkowaniu $10\frac{1}{2}$ są wszystkie 11 wartości. Znaczki groszowe były początkowo drukowane na cieńkim przeźroczystym papierze (o grubości 0·05 mm); natomiast od początku b. r. wartości 3, 5, 10 i 15 gr. drukowane są na papierze grubszym (0·065 mm.) nieprzeźroczystym.

Franciszek Zacharjasiewicz.

RZADKOŚCI POCZTY LOTNICZEJ.

Bardzo ciekawą a zarazem i rzadką jest serja znaczków lotniczych wydana przez poselstwo sowieckie w Berlinie, które dysponowało linją lotniczą BERLIN—KRÓLEWIEC—SMOLEŃSK —MOSKWA. Są to rosyjskie znaczki pakietowe z następującym trzylinijnym nadrukiem: „WOZDIWZNAJA POCZTA — R. S. P.

C. P. — 12 GERM. MARKO." Nadruk jest koloru czerwonego. Serja obejmuje 4 wartości: 12 mk. niem. na 2·25 rb. koloru różowo-czerwonego na papierze jasno-zielonym, 24 mk. niem. na 3 rb. koloru jasno-zielono-zielonego na papierze różowym, 600 mk. niem. na 3 rb. jak wyżej i 1200 mk. niem. na 10 kop. koloru różowo-fioletowego na papierze zielonym. Znaczki te służyły do ofrankowywania korespondencji urzędowej przesłanej do Moskwy. Ekspedycją tej korespondencji zajmował się specjalny urząd pocztowy, który zarazem miał wyłączne prawo używania powyższych znaczków. Znaczki te były w obiegu od listopada 1918 r. do lutego 1919 r. t. j. do otwarcia niemieckiej linji lotniczej. Znane one są tylko jako używane, gdyż cały zapas znaczków nieużywanych został natychmiast po zamknięciu tej poczty zniszczony. Zamknięcie tejże linji lotniczej nastąpiło z powodu szeregu trudności stawianych przez władze niemieckie. Na koniec zaznaczę, że nakład tych znaczków jest bardzo mały, wskutek czego są one bardzo poszukiwane na rynku filatelistycznym, szczególnie przez specjalistów zbierających wyłącznie znaczki rosyjskie.

Tadeusz Zieliński.

POPULARNE ZNACZKI POCZTOWE.

Wśród olbrzymich ilości znaczków pocztowych znajduje się grupa znaczków powszechnie znanych a zarazem ulubionych przez ogół zbieraczy. Popularność ich poznajemy po specjalnych nazwach jakie im świat filatelistyczny nadaje.

Do bezsprzecznie najpopularniejszych znaczków należą: „Czarna jedynka" (Bawarja 1849 r, 1 Kr.); „czerwona trójka saska" (Saksonja 1850 r. 3 fen.); „gołąbek bazylejski" (Szwajcarja 1845 r. 2½ rappe); „niebieski Maurycjusz" (Maurycjusz 1848 r. 2 pence.); „Czerwona Gujana" (Angielska Gujana 1856 r. 1 cent. Jest to najsławniejszy a zarazem najdroższy znaczek pocztowy. Znajduje się on tylko w jednym egzemplarzu; posiada go amerykański miljarder Artur Hund; „niebieski Hawaj" (Hawajskie wyspy 1851/2 r. 2 cent); „żółty Merkury" (Austrja 1851 r. 0·6 Kr.). Bardziej poszukiwanym, choć mniej popularnym jest jego towarzysz z tego samego wydania 30 Kr. różowy; „wole oczy brazylijskie" (Brazylja 1843 r. 30 r, 60 i 90 r.)

Do popularnych serji należą; wydanie jubileuszowe austrjackie z r. 1910; serja bawarska Luitpolda z 1911 r. serja

rosyjska jubileuszowa Romanowych z 1913 r. i serja belgijska „Król w hełmie“ z r. 1919/20.

Miastom w których powstały, zawdzięczają następujące serje swe imię i popularność: „Bordeaux“ (Francja republika 1870 r.) i „Tsingtau“ (Niem. kolonja Kiautczau 1900 r.)

W innych znowu wydaniach chrzestnymi ojcami byli sławni mężowie. Tu można zaliczyć: „Kolumb“, „Książę regent“ „Wied“, „D'Annunzio“, „Garibaldi“, „Dante“, „Kompozytorzy“, „Dowbór Muśnicki“, „Korfanty“, „Lenin“ i inni.

Także format znaczka i rodzaj obrazka uczyniły następujące znaczki popularnymi: „trójkątny Przylądek“ (Przylądek dobrej Nadzieji 1861 r.); „podwójna Genewa“ (Szwajcarja-Genewa 1843 r.); mały Trąmpczyński (Polska 1819 r.); „woła głowa meklemburska“ (Meklemburg 1856/57 r.); i „trupia głowa“ (Serbja 1904 r. —znaczki znane z podwójnego portretu Karageorgiewiczów, które odwrócone przedstawiają śmiertelną maskę zamordowanego króla Aleksandra I.)

Nowe wydania zn. pocztowych.

Objaśnienia: znaczki opłaty = zn. op., znaczki dopłaty = zn. d.; znaczki lotnicze = zn. 1; znaczki pamiątkowe = zn. p.; znaczki dobroczynne = zn. d.; prowizoryczne = pr.;

Kolor nadruku: c. = czarny, cz. = czerwony, n. = niebieski, z. = zielony.

Polska: zn. op. ząbk.
2 gr. oliwkowy (pomnik kr. J. Sobieskiego we Lwowie)
3 gr. niebieski (Kolumna Zygmunta w Warszawie)
30 gr. ciemno-niebieski (pomnik kr. J. Sobieskiego we Lwowie.)

Albanja. zn. op. prow. c. nadruk: „REPUBLIKA SHQIPTARE“ na zn. op. w 1922. 1 c. na 2 c, 2 c, 5 c, 10 c, 25 c, 50 c, 1 fr. i 2 fr.

Bułgarja. zn. opł. ząbk.
10 sztot. czerw.-niebieski (lew)
15 „ c. czerw.-bronzowy „
50 „ bronzowo-zielony „
2 lewy zielono-bronzowy (katedra sofijska)

Czechosłowacja. pr. zn. d. ☐ nadruk ciemno-fioletowy na zn. d. wyd. 1918/20 10 h. na 15 h.; 20 h. na 15 h.; 30 h. na 15 h.; 50 h. na 250 h. i 100 h. na 250 h.

Danja. zn. l. ząbk.
10 oere żółto-zielony (rolnik a nad nim unoszący się samolot.)
25 „ czerwony „ „
zn. d. ząbk.
4 öere jasno-niebieski (cyfry)

Estonja. zn. l. ząbk.
45 mk. zielony (samolot)

Łotwa. zn. op. ząbk.
6 sant. zielono-żółty (herb pamiątkowy)

Monako. zn. op. ząbk.
2 cent bronzowy (herb księstwa)
50 „ zielony (portret księcia)
60 „ bronzowy („ „)

Niemcy. zn. p. ząbk. z okazji 1000-lecia Nadrenji.
10 fen. czerwony (krajobraz)

Włochy. zn. pospieszny ząbk.
70 cent czerwony (portret króla Emanuela)

WYSTAWA PAMIĄTKOWA WE WIEDNIU.

(1850 — 1925).

Dnia 1. czerwca 1850 r. a więc 75 lat temu pojawiły się pierwsze austrjackie znaczki pocztowe. Z tej to okazji austrjacka dyrekcja pocztowa urządziła wystawę pamiątkową. Otwarcia tej wystawy dokonał prezydent rzeczypospolitej austrjackiej dnia 23. maja b. r. w obecności przedstawicieli władz i świata filatelistycznego.

Powyższą wystawę obejmującą zbiory generalnej dyrekcji pocztowej pomieszczono w dwóch olbrzymich salach położonych w gmachu dawnego ministerstwa przemysłu i handlu.

Pierwsza sala obejmowała znaczki rzeczypospolitej austrjackiej począwszy od pierwszego wydania nadrukowego aż do ostatnio wydanych znaczków widokowych. Spotkać tu można było wszelkie próbnodruki, błędnodruki oraz odmiany papieru i ząbkowań wszystkich wydań austrjackich z lat 1918 — 1925. Specjalną uwagę zwracały znaczki z r. 1916-17 z poziomym i pionowym nadrukiem „DEUTSCH ÖSTERREICH".

Wszystkie te jednak rzadkości są zaledwie bladem odbiciem unikatów jakie kryła w swem wnętrzu sala druga. Zawierała ona znaczki dawnej monarchji austrjackiej z wyłączeniem Bośnji i Węgier. Zaraz na wstępie należy wymienić jedyny czworoblok słynnego „czerwonego Merkurego". Obok niego spoczywał podwójny arkusz niemniej poszukiwanego znaczka gazetowego 1 kreuzerowego z r. 1858 barwy niebieskiej. Dalej pierwsze znaczki opłaty z r. 1850: 3, 6 i 9 Kr. w arkuszach po 75 sztuk. Prócz tego olbrzymia ilość próbnodruków z pośród których szczególną uwagę zwracały projekty znaczków jubileuszowych z r. 1908.

Nie dziw więc, że tę piękną wystawę zorganizowaną przez austrjacką dyrekcję pocztową a zawierającą tak cenne okazy zwiedzało obok licznych zastępów zbieraczy także wiele osób nie mających nic wspólnego z filatelistyką.

ZE ŚWIATA.

12 Zjazd filatelistów włoskich odbył się w Livorno w dniach 24 — 30 czerwca b. r. Na Zjazd ten przybyło wiele gości z zagranicy jak z Austrji, Szwajcarji, Belgji i Francji. W czasie zjazdu czynną była giełda filatelistyczna. Następny zjazd odbędzie się w Brescji. Z okazji zjazdu włoski zarząd pocztowy zezwolił na wykonanie pamiątkowej pieczęci pocztowej z następującym napisem: „POSTA AEREA ECCEZIONALE — 28 GIU 1925-XII CONGRESSO FIL. ITAL — LIVORNO“. Wszystkie przesyłki nadane w tym dniu zostały przestemplowane tą pieczęcią i przewiezione nadzwyczajnym samolotem pocztowym.

14 licytacja zbioru Ferrariego odbędzie się w Paryżu z końcem września b r. Będzie to już definitywnie ostatnia licytacja znaczków pochodzących z największego a zarazem najcenniejszego zbioru na świecie. 13 licytacja odbyła się w Paryżu w dniach 23 i 24 czerwca b. r.

Armaty jako przesyłki pocztowe. Niezwykły ten wypadek wydarzył się w Niemczech przed 132 laty. Oto dnia 3. marca 1793 roku erfurcki urząd pocztowy otrzymał od pruskiego komisarza w Malborgu polecenie natychmiastowego przewiezienia 30 ciężkich armat z Malborga do Frankfurtu. Powyższą przesyłkę ze względu na olbrzymie rozmiary podzielono na 6 partji z których każda obejmowała 5 armat. Do przewiezienia jednej partji użyto 30 specjalnych koni pocztowych. Pierwszy transport wyruszył z Malborga dnia 6. marca i po trzech dniach przybył do Frankfurtu. Do przetransportowania całej przesyłki użyto 180 dobrych koni. Większej przesyłki zdaje się kroniki pocztowe dotychczas nie notowały.

Pierwszy katalog znaczków pocztowych. Dnia 17. sierpnia 1861 r. pojawił się pierwszy katalog znaczków pocztowych zredagowany w języku niemieckim przez dwóch zbieraczy Bergera i Lavralta zamieszkałych w Strassburgu. Autorom tego katalogu chodziło głównie o litograficzne przedstawienie wszystkich podówczas znanych znaczków pocztowych.

W rok póżniej wydała firma Zschische i Koeder w Lipsku pierwszy katalog drukowany. Nosił on następujący tytuł: „Przegląd wszystkich znaczków pocztowych wydanych w latach 1840 — 1862. Katalog ten obejmował 10 stron formatu ósemkowego.

Czy spodziewał się ówczesny filatelista, że po latach katalogi będą miały ponad 1000 stron druku?.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

Z powodu odwołania II polskiej wystawy znaczków pocztowych nadzwyczajny numer „K. F.“ nie ukazał się.

Nowa placówka filatelistyczna. W Skiermienicach została założona międzynarodowa unja zbieraczy i korespondentów pod nazwą: „Merkury“. Posiada ona własny organ p. t. „Filatelistyczny Miesięcznik Ogłoszeniowy“. Nowej placówce życzymy, by w jak najkrótszym czasie przyczyniła się do powiększenia stosunków wymiennych między polskim światem filatelistycznym a filatelistami zagranicznymi.

Założenie klubu filatelistów w Grudziądzu. Wydawnictwo miesięcznika „Świat i Prawda“ wychodzącego w Grudziądzu, idąc w myśl hasła, że tylko zbieracze zjednoczeni w organizacjach mogą osiągnąć jak największe korzyści; założyło Klub Filatelistów Klub ten jednoczy przeważnie zbieraczy z Pomorza i Poznańskiego. Organem tego związku jest miesięcznik „Świat i Prawda“. Adres klubu jest następujący: Wyd. „Świata i Prawdy“ Grudziądz (Pomorze).

Ilustrowany Przegląd Filatelistyczny organ Polskiego Towarzystwa Filatelistów w Warszawie i Związku Filatelistów w Toruniu wychodzi 1 każdego miesiąca. Prenumerata półroczna zł. 5 — Adres Redakcji i Administracji: TORUŃ — SKRYTKA POCZTOWA 54.

Poszukujemy zastępców na Pomorzu i Kresach Wschodnich. Kaucja lub dobre referencje bezwzględnie wymagane.

Zgłoszenia przyjmuje Administracja.

Ostrzegamy przed oszukańczą fimą Z. Wiśniewski w Grudziądzu.

Polska Centrala Filatelistyczna zostanie otwartą we Lwowie z początkiem października b. r.

Kupon

upoważniający do zamieszczenia ogłoszenia złożonego z 20 słów w numerze październ. „K. F.“ Przy przesyłaniu powyższego kuponu należy dołączyć 50 groszy. Ogłoszenia przyjmuje się do 10. X.

Gutschein

für ein Inserat von 20 Worte in der Oktober-Nummer „K. F.“ Mit dem Gutschein soll man 0·50 schw. Frank einzusenden.

Inseratenschluss am 10 Okt.

(wyciąć, wypełnić i nadesłać pod podanym adresem)

ZGŁOSZENIE.

Proszę o przyjęcie mnie do międzynarodowej Unji zbieraczy i korespondentów „Merkury." Wkładkę roczną zł. 3·50 załączam.

Imię i nazwisko ....

Miejsce zamieszkania ....

.... **Kraj:** ....

Życzenia: **k.** zamiana, **l.** znaczki poczt. **a.** stempl. **b.** niestempl. **e.** europejskie. **g.** do wyboru, **i.** w większej ilości 50, 100, 250 szt. Podstawa: **M.** Michel, **Y-T.** Yvert, **Se.** Senf, **Z.** Zumstein, **Sc.** Scott, **G.** Gibbons, **2.** widokówki, **20.** Korespondencja przyjacielska, **21.** fotografje, **23.** monety, **24.** banknoty wojenne, **25.** znaczki dobroczynne.

Koresponduję w językach ....

Data: .... *Podpis:*

....

Wkładka na 1 rok 3·50 zł. na 3 lata 8·75 zł.

Powyższe zgłoszenie nadesłać pod adresem:

Wyd. „Fil. miesięcznika ogłoszeniowego" Skierniewice-Osada Pałacowa.

TARYFA OGŁOSZENIOWA.

1/1 str. (Seite)	20 Zł.	(Schw.Fr.	
1/2 „ „	11 „	„	„
1/4 „ „	6 „	„	„
1/8 „ „	3·50 „	„	„

Ogłoszenia przyjmuje się do 10-go każdego miesiąca

ANZEIGENTARIF.

2/3 str. Seite	14 zł.	(Schw Fr.	
1/3 „ „	8·— „	„	„
1/6 „ „	5·— „	„	„
1/16 „ „	2·— „	„	„

Inseratenschluss am 10 jedes Monates

Opust (Rabatte): 3×5%; 6×10%; 9×15%, 12×20%.

Redaktor odpowiedzialny: Jerzy Zadurowicz.
Odbito w drukarni Józefa Landesberga w Złoczowie.